

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3980/2025
21.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца Организација произвођача фонограма Србије О.Ф.П.С. из Београда, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Саша Милетић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 168/24 од 07.11.2024. године, у седници одржаној 21.01.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 168/24 од 07.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 167/23 од 14.05.2024. године, исправљена решењем истог суда П4 167/23 од 09.09.2024. године ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати 30.086,46 динара са законском затезном каматом од 08.04.2015. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 9.104,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 134.091,60 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж4 168/24 од 07.11.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П4 167/23 од 14.05.2024. године, исправљена решењем истог суда П4 167/23 од 09.09.2024. године у ставу првом изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати 30.086,46 динара са законском затезном каматом од 08.04.2015. године до исплате, као и трошкове извршног поступка од 9.104,00 динара. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 111.103,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка од 18.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), у вези са одредбом чл. 214а став 3. и 4. Закона о ауторским и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/09...66/19) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Другостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се неосновано указује ревизијом, а која би могла бити од утицаја на другачију одлуку суда.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је био власник угоститељске радње „ББ“ у ... и предузетничку делатност је обављао до 27.11.2013. године, када је брисан из регистра привредних субјеката. Тужилац је дана 17.06.2011. године, око 14,00 часова, извршио контролу и евидентирање јавног саопштавања фонограма као предмет заштите сродних права који се емитују за 2011. годину, о чему је сачињен записник број 09763 у коме је констатовано да је код корисника „ББ“ у ... на адреси ... утврђено јавно саопштавање фонограма са компјутера у шанку на полици изнад фрижидера, да је предметни објекат површине 35 м² и да је контрола извршена у присуству раднице која није желела да се представи. Записник је сачинио контролор тужиоца и на основу записника је издао рачун број Р 10770/11 од 16.08.2011. године који се односи на јединствену накнаду за јавно саопштавање фонограма за календарску 2011. годину у износу од 30.086,46 динара са урачунатим ПДВ, који рачун тужени није платио. Решењем Агенције за привредне регистре од 30.11.2012. године у регистру привредних субјеката регистрована је промена података АА ПР Угоститељска радња „ББ“ ..., те је брисано пословно седиште Ауто-пут бб ... и уписано седиште ... бб Поступајући по поднетом предлогу за извршење Основни суд у Алексинцу је донео решење о извршењу Ив 237/15 од 17.07.2015. године којим је одредио предложено извршење и одмерио трошкове извршног поступка од 9.104,00 динара, на који је извршни дужник изјавио приговор.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио неоснованим приговор недостатка активне легитимације, али је оценио основаним приговор недостатка пасивне легитимације закључивши да је тужени био власник „ББ“ у ... на адреси Ауто-пут бб ... у периоду сачињавања записника број 09763 дана 17.06.2011.године, све до 30.11.2012. године, након чега је променио седиште обављања делатности и то у Улици ... бб ..., из чега произлази да се у време извршене контроле и сачињавања записника дана 17.06.2011. године „ББ“ није налазила на адреси на којој је извршена контрола, односно у Улици ... бб ..., због чега тужени није пасивно легитимисан у овој правној ствари, те је одбио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев оцењујући да је тужени пасивно легитимисан с обзиром да је критичном приликом вршена контрола објекта туженог на адреси ... бб ..., а чињеница да је тужени тек

30.11.2012. године извршио промену података код Агенције за привредне регистре не води закључку да исти није обављао угоститељску делатност на адреси у улици ... бб ... где је сачињен записник, већ да је тужени тек након извршене контроле од стране тужиоца променио пословно седиште код Агенције за привредне регистре. Стога, у складу са записником о извршеној контроли и евидентирању јавног саопштавања фонограма тужилац има право да захтева од туженог наплату накнаде за коришћење фонограма сходно одредби члана 123., 124. став 1., 125., 127. став 1., 2. и 4. и 153. Закона о ауторским и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/09...66/19).

Такав закључак и правни став другостепеног суда прихвата и Врховни суд.

Одредбом члана 123. Закона о ауторским и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/09...66/19) прописано је да за свој фонограм, произвођач фонограма има имовинска права у складу са овим законом, а према чл.124. став 1. фонограм је снимак звука, односно низа звукова на носачу звука. Чланом 125. је прописано да је произвођач фонограма физичко или правно лице у чијој је организацији и чијим је средствима фонограм начињен и који сноси одговорност за прво снимање звука, односно низа звукова. Чланом 127. став 1., 2. и 4. да произвођач издатог фонограма има право на накнаду за емитовање и реемитовање фонограма, јавно саопштавање фонограма и јавно саопштавање фонограма који се емитује, те да се права на накнаде из става 1. овог члана произвођач фонограма не може одрећи, а може их остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права, а накнаде из става 1. овог члана и интерпретаторске накнаде из члана 117. се наплаћују од корисника у виду јединствених накнада. Чланом 153 став 1. је прописано да носиоци ауторског, односно сродних права преко организације колективно остварују искључива имовинска ауторска, односно сродна права, као и право на потраживање накнаде за сва своја дела, односно предмете сродног права.

Тарифом о накнади коју од корисника наплаћује О.Ф.П.С. („Службени гласник РС“, бр. 94/09...7/17) је прописано у члану 10. став 1. да свако коришћење репертоара О.Ф.П.С.-а обавезује корисника да плати накнаду и испуни и друге обавезе предвиђене Законом и овом тарифом, без обзира на то да ли има или нема закључен уговор са О.Ф.П.С.-ом, а ставом 2. да у случајевима неовлашћеног коришћења предмета заштите који чине репертоар О.Ф.П.С.-а, овлашћени заступник О.Ф.П.С.-а има право да такво коришћење евидентира и да о томе сачини одговарајући записник.

У конкретном случају, тужилац има право на накнаду од туженог који је јавно саопштио фонограм путем компјутера који се налазио у шанку просторија предузетничке радње чији је власник био тужени у време контроле извршене од стране тужиоца и сачињавања записника, а тужени сходно цитираним одредбама Закона о ауторским и сродним правима и Тарифе о накнадама коју од корисника наплаћује О.Ф.П.С., а према записнику о извршеној контроли и рачуну издатом од стране тужиоца је у обавези да плати накнаду за јавно саопштавање фонограма тужиоцу, као и трошкове извршног поступка одређене решењем о извршењу, па је по оцени Врховног суда другостепени суд правилно усвојио тужбени захтев, а тужени неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Насупрот ревизијским наводима, другостепени суд није утврдио другачије чињенично стање, већ је на утврђено чињенично стање преиначио првостепену

пресуду и одлучио о захтеву странака у складу са одредбом чл.387. став 1 тачка 5. ЗПП. Указивање у ревизији да се записник о извршеној контроли и евидентирању јавног саопштавања фонограма од 17.06.2011.године није могао прихватити као веродостојан доказ, није основано, с обзиром да је исти сачињен од стране контролора тужиоца у објекту туженог, у складу са одредбом члана 127. Закона о ауторским и сродним правима и члана 10. став 2 Тарифе о накнади коју од корисника наплаћује О.Ф.П.С., при чему тужени није предложио доказе којима би оспорио правну ваљаност доказа поднетих од стране тужиоца у смислу члана 231 ЗПП.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић